Ratko Knežić

28.08.2026. 11:07
Pogledano: 419 puta

Raznovrsnost sisara

Čas obuhvata uvodno posmatranje slika sisara, istraživački grupni rad o podjeli, građi, ishrani i kretanju sisara uz izradu mape uma, te zajedničko predstavljanje i zaključivanje o raznovrsnosti i značaju sisara.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 7. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Područje prirodnih nauka

Predmet

Biologija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Upoznati učenike sa raznovrsnošću sisara, njihovom podjelom, građom, prilagođenošću i značajem u prirodi kako bi razvijali svijest o važnosti očuvanja biodiverziteta, saradnje i odgovornog odnosa prema živim bićima.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- navodi podjelu sisara i predstavnike glavnih grupa
- objašnjava osnovne pojmove vezane za građu i
- prilagođenost sisara
- razlikuje osnovne karakteristike grupa sisara

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Uvodno posmatranje slika sisara

Nastavnik prikazuje 4–5 slika različitih sisara (lav, kit, šišmiš, krava, čovjek). Učenici posmatraju slike i odgovaraju na pitanja: Šta je zajedničko ovim životinjama? Po čemu se razlikuju? Da li svi sisari žive na kopnu? Kroz razgovor učenici izdvajaju osnovne karakteristike sisara i povezuju prethodno stečeno znanje sa novom nastavnom jedinicom. Nastavnik zatim najavljuje temu časa „Raznovrsnost sisara“ i upoznaje učenike sa načinom rada. Dogovaraju se pravila grupnog rada: međusobno poštovanje, saradnja, podjela zadataka, aktivno učešće svih članova grupe, kultura dijaloga i uvažavanje mišljenja drugih.

Aktivnost 2 – Istraživački rad u grupama

Nastavnik učenike dijeli u četiri grupe. Svaka grupa koristi udžbenik, slike i digitalne izvore preko računara kako bi istražila svoj dio zadatka. Prva grupa – Podjela sisara: Učenici izrađuju mapu uma sa podjelom sisara na: kljunare, torbare, sisare sa posteljicom. Navode osnovne karakteristike i predstavnike svake grupe. Druga grupa – Građa sisara: Učenici objašnjavaju pojmove: dlaka, linjanje, materica, posteljica, žlijezde i njihova podjela. Povezuju građu sisara sa njihovom prilagođenošću uslovima života. Treća grupa – Ishrana sisara: Učenici obrađuju sistem organa za varenje, koji organi ga grade i kako se sisari hrane. Razlikuju biljojede, mesojede i svaštojede. Kratko objašnjavaju preživanje i značaj preživanja kod pojedinih sisara. Četvrta grupa – Kretanje i značaj sisara: Učenici istražuju načine kretanja sisara i navode sisare sa papcima, sisare sa kopitama i sisare sa kandžama. Zatim izdvajaju značaj raznovrsnosti sisara za prirodu i čovjeka. Tokom rada nastavnik prati rad grupa, pomaže učenicima, postavlja dodatna pitanja i podstiče saradnju među članovima grupe.

Aktivnost 3 – Zajednička mapa uma i zaključivanje

U završnom dijelu časa na tabli formira se zajednička mapa uma sastavljena od četiri radne grupe. Svaka grupa predstavlja svoj dio zadatka, dok ostali učenici postavljaju pitanja. Nastavnik povezuje sve dijelove u jednu cjelinu i zajedno sa učenicima izvodi zaključak o raznovrsnosti sisara, njihovoj prilagođenosti i značaju u prirodi. Na kraju časa nastavnik vodi kratku analizu kroz pitanja: Šta ste naučili iz rada drugih grupa? Kako su svi dijelovi povezani u jednu cjelinu – raznovrsnost sisara? Kako je tekla saradnja u grupama? Šta biste promijenili u svom radu? Učenici zaključuju da su sisari veoma raznovrsna grupa životinja prilagođena različitim uslovima života te da je očuvanje biodiverziteta važno za prirodu i čovjeka.

Potrebni resursi

- Dragojla Golub, Miloranka Dejanović, Rajko Roljić, Biologija za 7. razred osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Novo Sarajevo, 2025.
- Slike sisara
- Tabla i kreda/markeri
- Laptop
- Radni listići za grupe
- Dva lista od bloka ili papir A3 formata

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola